

ENOTNOST

Delavsko-kmečki tednik.

Izhaja vsak četrtek. — Naročnina: mesečno 6 Din, četrletno 15 Din.

Uredništvo in Upravništvo: V Ljubljani, Delavski dom, Marxov trg 2, dvorišče. čekovni račun št. 14.577.

Proletarci vseh dežel združite se!

Leto I.

LJUBLJANA, 16. decembra 1926.

Stev. 14.

Na delo za našo skupino!

Enotna fronta - pod čigavim vodstvom?

Prišlo je do skupnega nastopa delavskih političnih skupin v oblastnih volitvah. Ustvarja se tako enotna fronta vsega delavstva.

Kako bo vplivalo to dejstvo na celokupno gibanje delavskega razreda?

Odgovor na to vprašanje nam dajejo proletarske mase same. Pod njihovim pritiskom namreč se je ustvaril skupni nastop. Njihovo vsak dan močnejšo stremeljenje po enotnosti delavskega razreda je prisililo reformistične voditelje, da pristanejo na delavski blok.

Leta omlitelosti in pasivnosti delavskega gibanja se bližajo koncu. Polagoma toda nevzdržema se krepki delavska fronta. Aktivnost narašča, oživljenje se polašča proletarskih organizacij.

V tem znamenju je prešlo leto 1926. Že pri volitvah v Delavsko zbornico moramo opaziti, da je delavsko gibanje stopilo korak naprej. Zbranih 30.000 delavskih glasov na listi razrednih strokovnih organizacij izpričuje, da se proletariat zbira zopet pod razredno-bojevno rdečo zastavo.

In čeprav gre zdaj samo za volitve, za parlamentarno akcijo, vendar je delavsko gibanje zopet stopilo korak naprej. S skupnim nastopom v delavskem bloku se bo masam povrnilo zaupanje v lastne združene vrste. Politično oživljenje zavzema razmah. Enotna fronta proletariata si krči pot.

Kdo naj vodi to enotno fronto? Kam naj se izlije povečana aktivnost in politično oživljenje delavsko-kmečkih mas?

Tukaj, sodrugi, pričena naša delo, naša poštenost, naša odgovornost! Pred našo skupino se stavlja nove ogromne naloge.

Ako narašča aktivnost delavskih mas, mora tudi naša skupina pokazati več delovanja, več sil ter konsolidirati svoje vrste. Ako preveča politično oživljenje delavske vrste, moramo tudi mi dvigniti naše politično lice. Tudi naša skupina mora storiti korak naprej. Vzporedno z masami mora korakati.

In ne samo to, sodrugi! Spomnimo se, kako je bilo pred enim letom. Naša skupina tedaj ni stopila koraka naprej. Zaostala je, ker je likvidatorstvo drobilo njeno moč.

To pot, sodrugi, ne bomo zaostali. Na našo iniciativo je prišlo do skupnega nastopa. To iniciativo si moramo zadržati, stopiti korak naprej in se staviti na čelo gibanja delavsko-kmečkih mas.

Od nas, od naše skupine zavisi, kako bo z enotno delavsko fronto. Ne mislimo, da so reformistični voditelji prenehali s svojo politiko služenja buržuaziji. Izrabili bodo prvo priliko, da ustvarjeno enotno fronto razbijejo in izdajo kapitalu.

Ta nevarnost, sodrugi delavci in kmetje, je velika. Zasedajte samo, kako hočejo socialistični voditelji in oportunisti vseh vrst izkoristiti volitve, da ojačijo svoje politične pozicije in da potom njih izvršijo izdajstvo nad delavsko-kmečkimi interesi.

Kako preprečiti to nevarnost, sodrugi? Preprečili jo bomo edino in samo z okrepitvijo naše skupine, naše ideje, naše organizacije, našega tiska, našega vodstva.

To je v sedanjem času naša prva, največja in najvažnejša naloga.

Mi moramo nadomestiti, kar smo spomladu izgubili, moramo korakati vzporedno z masami ter se jim staviti na čelo.

Zato na delo za našo skupino, sodrugi in sodružice! Širite njene ideje med maso, povečajte njen vpliv, zasedajte njeno vodstvo globoko v srce delavcev in kmetov!

Za enotno fronto gre. Toda pod čigavim vodstvom? Pod vodstvom oportunistov — ali pod vodstvom združene naše skupine?

Na delo, sodrugi!

Opomba. Glej navodila na zadnji strani lista.

Boj kmetov proti rubežnim.

Dogodki v Lanišču pred sodnijo.

V soboto dne 11. decembra. V Ljubljani. Na sodnji. Razpravna dvorana. Za dolgo mizo sodniki. Pred nje pa stopa 15 kmetov in kmetice iz Lanišča v ljubljanski okolici.

Obtoženi so. Državni pravdnik zahteva kazni, ker so z vilami, grabljami in motikami napadli in pretepli financarje, orožnike in gonjače, ker so jim iztrgali iz rok zarubljeno živino.

Korajžni so kmetje. Ogorčeni. Za svojo pravdo se bojujejo. Razburjeno in ostro letijo besede na gospode sodnike.

„Vi, Jamnik“, pravi sodnik, „ste napadli financarje, ko so vam odgnali zarubljeno kravo. Zakaj pa niste plačali davkov?“

„Iz kmečkih ust se utrga robot in težak odgovor:“

„Imel sem plačati samo še okrog tisoč dinarjev davka, pa so mi zarubili živino. Meni pa dolgoje država že dve leti 15.000 Din za gramoz, ki sem ga vozil. Kje pa naj jaz zarubim državo?“

Vsi po vrsti so prišli pred sodnika.

In ni jih bilo strah. Še 14 letnega fanta ni bilo, čeprav je s kamenjem obmetaval financarje in gonjače.

In potem je prišla razsodba. Deset jih je bilo kaznovanih, moški in ženske. Po 10 in 14 dni. Najmlajši fant, ki je s kamni branil kmečko last, je tudi prejel tri dni zapora.

„Ali se nas niste upali na več obsojiti?“ je bil odgovor kmetov na proglašeno razsodbo. Povedali so s tem, da se v boju proti rubežnim ne ustrašijo tudi večje kazni.

Dogodki v Lanišču so s tem za vladajočo gospodo odpravljeni. Niso pa zbrisani za kmečko ljudstvo. V njem tli, počasi in rahlo in pri oblastnih volitvah se bo že pokazal jezik plamena in prekipevajočo nezadovoljstvo kmetov bo opeklo meščanske stranke, kajti

rešitev pred rubežnimi je edino le v zvezi delavcev in kmetov. V tem znamenju naj glasujejo kmetje na dan 23. januarja.

Pripravljajte volitve obrat. zaupnikov.

Tekoče leto se nagiba h koncu. Obratni zaupniki bodo odložili funkcije, da jih sprejmejo novi zaupniki, na novo izvoljeni.

Povsod v vseh obratih se morajo vršiti volitve obratnih zaupnikov. Pripravljajte se nanje. Mirno, stvarno, tiho, toda

sigurno, da podjetje ne prepreči volitev.

Izpolnjujte tozadavne direktive strokovnih organizacij. Izvršite volitve z zmago razrednih strokovnih organizacij nad žoltimi zvezami. Izpodrinite krščansko-socialne zveze, uničite fašistovsko Narodno-strokovno zvezo!

Zaupnikom II. rudarske skupine.

(Predlog z naše strani.)

Opomba. Nimamo še podatkov o rezultatih volitev. Vendar je nujno potrebno sledeče.

Zaupniki II. rudarske skupine so izvoljeni. V kratkem bo občni zbor vseh izvoljenih zaupnikov iz vseh rudnikov Slovenije.

Ta občni zbor se vrši ravno sredi zimske sezone, ko se povečuje produkcija, ko divja akord, da primanjkuje vagonov, ko vrtikajo Trboveljska družba in premogovni lastniki ogromne profite v svoje blagajne. Zato mora občni zbor II. rudarske skupine izrabiti ta čas, da stavi Trboveljski družbi in podjetjem mezdne zahteve rudarjev.

Občni zbor rudarskih zaupnikov naj sklene akcijo za novo mezdno pogodbo. Ta mezdna pogodba naj določi akord in

premio, naj določi delovni čas i. dr. Občni zbor zaupnikov (delegatov) pa mora tudi skleniti, da izvede to akcijo skupno z vsemi razrednimi delavskimi organizacijami. Tako n. pr. z Zvezo rudarjev, s Kmečko-delavsko zvezo, s skupino „Enotnost“ in s skupino „Zedinjenje“.

Tudi ne bi bilo slabo, v ta namen sklicati splošno rudarsko konferenco. Na to konferenco naj bi prišli: II. rudarska skupina, Zveza rudarjev, Kmečko-delavska zveza, Skupina „Enotnost“, Skupina „Zedinjenje“, Socialno-demokratska stranka, Socialistična stranka in Delavsko strokovno združenje.

Prosimo, da se sodrugi rudarji in rudarske organizacije oglasijo k temu predlogu in pošljejo svoje mnenje ali pomisleke na uredništvo „Enotnosti“.

Vodstvo JSDS (bernotovcey)

hoče razbijati enoten nastop delavstva pri volitvah.

V zadnji številki „Enotnosti“ smo sporočili, da je skupen nastop ustvarjen in da so se vse delavske stranke glede njega sporazumele. Napisali smo: „Gre samo še za kandidate, na teh pa se delavski blok ne bo razbijal, ker se ne sme razbiti.“

Naši pa so se voditelji ene „delavske“ stranke in sicer Jugoslovanske socialne demokratične stranke, ki so začeli ta skupen nastop razbijati na vprašanju — kandidatov.

Ne morda zaradi političnih načel in programa, temveč zaradi mandatov.

Prinesli so svoj sklep, v katerem so zahtevali za svojo stranko vse nosilce listov povsod, kjer izgleda, da bodo izvoljeni. Ta svoj sklep so tudi objavili v zadnji številki „Napreja“ in ga utemeljujejo takole: 1. ker so se druge stranke izjavile, da na kandidatih ne bodo razbijale — naj jih prepustijo nam; 2. ker ne vemo, kje in kakšne organizacije imajo druge stranke — sklepamo, da jih sploh nimajo in zato tudi ne morejo kontrolirati svojih eventualnih poslancev v oblastni skupščini; 3. „Napreja“ piše: „Ta predlog je pošten in odgovarja načelom proletarske demokracije v danem slučaju.“

Proletarska demokracija pomenja — vsaj pri marksistih — vlado proletariata ali vlado delavcev. Zato je ta predlog ali sklep JSDS proti proletarski demokraciji, kajti on pomeni usiljevanje kandidatov delavstvu prek njegove volje. Zato ta predlog tudi pošten ni. To je jasno za vsakega proletarca kot beli dan.

Naše stališče k temu je sledeče:

Mogoče je v gotovi situaciji, da se kakšna delavska stranka izjavi proti skupnemu nastopu iz globokih načelnih razlogov, zaradi važnih političnih stvari. To je mogoče. Toda zaradi mandatov razbijati skupen nastop, to je golo razbijanje in najhujši socialpatriotizem.

Nosilce list naj izvolijo delavci na okrožnih konferencah. Tako se je skle-

nilo in izvršilo. Izvolijo naj sodruga od one stranke, ki ima največ vpliva in moči v dotičnem okraju. To je demokratično načelo! To je pošteno!

Nadalje govorijo bernotovci:

„Če gremo v skupen nastop s socialpatrioti (s Socialistično stranko), ki so podporniki kapitalizma, nasprotniki proletarske demokracije in proletarskega boja, kar so dokazali s svojim delom povsod in zlasti v zadnjem času v Delavski zbornici, potem podpiramo sami njihovo izdajalstvo in kapitalizem.“

S tem hočejo reči, da mi podpiramo socialpatriotizem. Naj odgovorjamo na kratko:

Mi gremo v skupen nastop z drugimi delavskimi strankami, ker so druge delavske skupine na naš prvi poziv pristale na skupen nastop pod pritiskom mase, ki hoče enotnost v boju proti kapitalu in meščanskim strankam. Pod pritiskom delavsko-kmečkih mas je prišlo do skupnega nastopa. In mase hočejo boja, ne pa socialpatriotizma! Mase hočejo enotno fronto proti kapitalu.

Upoštevati je treba razmere kakršne so. Položaj delavstva v Jugoslaviji je tako brezpraven, tako težak in reakcija je v takem razmahu, da je treba napraviti konec razcepljenosti delavskih vrst, da se bo proletariat enoten postavil vsaj za svoje vsakdanje potrebe in za svoje v ustavi in v zakonih zapisane pravice. Zato so potrebne enotne strokovne organizacije in enotne politične akcije! Kdor ter razbija, pomaga buržuaziji — vede ali ne vede.

Kakšna je torej vaša vloga, voditelji JSDS okrog „Napreja“?

Poudariti pa moramo še eno važno dejstvo. Temu dejstvu se pravi: **Boj mežiških rudarjev.**

Voditelji JSDS vodijo tako razbijaško politiko v trenutku, ko bijejo ravno

Kaj bomo zahtevali od izvoljenih?

Od izvoljenih poslancev bomo zahtevali vsi delavci in kmetje brez razlike:

1. da se izjavijo proti centralizmu, ki odvzema oblastnim skupščinam vsako pravico in jih izpreminja v navadno orodje vladajoče gospode v Belgradu;

2. da se izjavijo za samoodločbo narodov do odcepitve, da zahtevajo za Slovence v Jugoslaviji in Italiji pravico do samostojne države, da zagovarjajo samostojno in zedinjeno Slovenijo;

3. da glasujejo proti vsakim novim davkom na delavce, revne kmete in nameščence; davčna bremena naj se naložijo kapitalu in premožnim slojem;

4. da glasujejo za fond za brezposelno podporo, za izboljšanje socialne zakonodaje;

5. da glasujejo za odpravo stanovanjske bede, za zidavo novih hiš s strani države, občine in industrijskih podjetij;

6. da glasno protestirajo in glasujejo proti zakonu o zaščiti države, proti reakciji nad delovnim ljudstvom, proti gerentstvu in komisarjenju na občinah;

7. da glasujejo za odpravo ružičastih revnih kmetov.

Sodrug! Delavci in kmetje! Ko boste postavljali kandidate, stavite jim gornje delavske zahteve, da se kandidati in nosilci list pred masami na javnih shodih izjavijo zanje.

Skupen nastop v mariborski oblasti.

Poziv na enoten nastop smo poslali Socialistični stranki. Odzval se je pa samo ljubljanski oblastni odbor te stranke. Šele v Združenem Glavnem Volilnem odboru so njeni zastopniki izjavili, da so pooblašteni samo za ljubljansko oblast. Mariborsko socialistično vodstvo nam sploh ni odgovorilo. Vendar se je kljub tej sabotazi tudi v mariborski oblasti pod pritiskom delavstva dosegel skupen nastop. (Glej dopis: Skupen nastop v Mariboru.)

Skupen nastop v Mariboru in okolici.

(Dopis.)

Pod splošnim pritiskom in zahtevo celokupnega delavstva je prišlo tudi v Mariboru do skupnega nastopa ob priliki oblastnih volitev. Vrhile so se tukaj dve konferenci in sicer 2. t. m. za mesto Maribor, dne 4. t. m. pa za okrožji desni in levi breg. Splošna zahteva delegatov in navzočih na teh konferencah je bila skupen nastop vseh marksističnih orientiranih delavskih skupin ter da se naziva naša lista delavsko-kmečki blok ali pa združeni socialistični blok, nikakor pa ne, da se gre v volitve edinole pod firmo social. strank.

Na konferenci za mesto so se postavili prvotno kandidati ss. Grčar, Čanžek in Favai, kot namestniki Bahun, Dvoršak in Korbun; ker pa je pozneje s. Čanžek kandidaturu za mestni srez odklonil, pride na njegovo mesto s. Krajnik.

v njej organizirani delavci najhujši boj proti kapitalu in ko ravno njihovi delavci najbolj krvavo potrebujejo podpore v boju. Občinski svet v Mežici je razpuščen na pritisk angleškega kapitala, angleški kapital meče bivše mežiške občinske svetovalce na cesto, mežiško delavstvo sklepa enotno fronto z delavstvom vse mežiške doline, ker se boji, da ostane v tem boju osamljeno — vodstvo JSDS pa razbija to ravno mežiškimi rudarjem krvavo potrebno enotno fronto. Na kateri strani barikade se nahajajo voditelji okrog „Napreja“. Mar ne na strani angleškega kapitala in belgrajskega režima?

Mi prepuščamo odgovor na to vprašanje mežiškimi rudarjem in končno vsemu delavstvu Slovenije. Ono naj tudi presodi, če se sme na tak način razbijati enotna fronta delavstva v boju za njegove politične pozicije in njegove vsakdanje potrebe. Ono naj presodi, če je to sodelovanje z buržuazijo ali boj proti njej!

Konferenci za desni in levi breg je predsedoval s. Bahun. Kot zapisnikar je bil predlagan s. Pelikan, ki pa je izjavil, da tega ni zmožen, nakar je bil izvoljen s. Korbun, Glavni referent je bil sodrug Petejan. Kot kandidati za desni breg so bili izvoljeni ss. Petejan (nosilec liste), Čanžek, Cerk (Ruše), Brenčič (Studenci), Zalokar (Šv. Miklavž). Namestniki: Stropnik, Zupanc, Imenšek, Stržina in Vigec. Za levi breg kandidati: Bahun, Zuzazek, Petan, Majer in Majhen.

Veseli nas in z zadoščenjem lahko konstatiramo, da se delavstvo proti svojemu mogočnemu nasprotniku kapitalizmu čim dalje bolj združuje ter se pripravlja na odločen odpor, da vendar enkrat zajezi ofenzivo kapitala ter stopi na branik za svoje pravice. Omeniti pa moramo h koncu še debato na nedeljski konferenci glede kandidature za nosilca liste za mariborski desni srez. Ker je bila splošna zahteva, posebno od strani železničarskega delavstva, da naj bo nosilec liste za desni breg Čanžek, smo levičarji na konferenci to tudi predlagali. Proti temu so pa nastopali nekateri voditelji socialistične stranke. Vrhil se je nato mučen sem in tja in le, ker je nam levičarjem bilo edino le za skupen nastop in korist delavstva kot takega, je prišlo končno do sporazuma. Zelo netaktno, da tako milo rečemo, je nastopil zopet s. Bahun, ki menda ne more nikjer na kaki javni konferenci ali drugod več govoriti, da se ne bi spodtaknil ob kakega levičarja. Rekel je, da je s. Čanžek baje nezmožen, da tudi v mariborskem občinskem svetu nič ne nastopa itd. ter ga skušal s tem v slabo luč postaviti. Sodr. Čanžek na konferenci ni bil navzoč. Naj rajše Bahun pove, kako je on kaj zmožen v strokovni organizaciji na glavnem kolodvoru, ker samo radi njega beži članstvo iz organizacije. Istotako bi prosili s. Pelikana, naj pokaže enkrat svojo zmožnost, naj pride v fabrike med delavstvo ter organizira, agitira, prenaša šikane od različnih gospodarstev. Lahko s. Pelikanu na uho povemo, če se hoče med mariborskim delavstvom gibati, naj se obnaša resnično kakor sodrug, ker tako visokodonečih fraz in obrazov imamo že med delom v fabrikah dovolj ter smo jih siti. Kjer pa delujemo kot sodrugi — delavci, pa takega obnašanja od zgoraj dol ne bomo trpeli.

Delavec.

Volilna konferenca za ljubljansko okolico.

V nedeljo 12. decembra se je vršila volilna konferenca za ljubljansko okolico, ki je postavila tudi kandidate. Za nosilca liste sta padla dva predloga, prvi za s. Lemeža, drugi za železničarja Trškana. Debata je bila precej burna. S. Gustinčič je zlasti naglasil anomalijo (nenavadnost), da strokovno organizirani železničarji kandidirajo železničarja, ne oziraje se na politične stranke in na politično pripadnost dotičnega železničarja. Železničarji so končno tekom debate umaknili svoj predlog. Tedaj je nastopil Svetek in s svoje strani ponovno predlagal Trškana. Obenem je zagrozil, da se bo skupni nastop razbil. Pod takim vtisom je pri glasovanju pičila večina glasovala za Trškana. Samo taktiki naših sodrugov je zahvaliti, da ni prišlo do razbitja skupnega nastopa, ki so si ga želeli reformistični voditelji. Po odglasovanju so nekateri voditelji železničarjev tudi morali priznati lojalnost naših sodrugov. Toda njihovo nastopanje pred glasovanjem je bilo tako različno in nasprotujoče, da je sodrug S. vstal in dejal: „Zdi se mi, da so socialistični voditelji nastopili proti sodrugom okrog „Enotnosti“ tako, kakor človek, ki je svojega nasprotnika najprej zabodel z nožem, pozneje ga pa pričel božati“.

Sestavljena je bila na to kandidatna lista.

Za Ljubljano-okolico.

Kandidati:

1. Terškan Aleksander, železničar, Moste.
2. Lemež Milan, odvetnik, Ljubljana.
3. Petrovič Jurij, mizar in župan, Vič.
4. Kusold Alojz, kovinar, Moste.
5. Erjavec Alojz, mizar, Črnuče.
6. Štrukelj Franc, gostilničar, Gamelje-St. Vid.
7. Klemenc, čuvaj, Zalog.

Namestniki:

1. Vrhovec Franc, zidar, Ljubljana.
2. Podbršček Karl, živ. delavec, Stepanja vas.
3. Zorman Andrej, kmet, Mala vas-Ježica.
4. Bojt Franc, zidar, Moste.
5. Pikec Matevž, kmet, Brezovica.
6. Traven, mizar, Gameljne.
7. Oven, pečar, Dobrova.

Teško je delavcem socialnim demokratom.

(Z jeseniške konference.)

Na volilni konferenci za radovljiški okraj so bili navzoči tudi člani socialno-demokratske stranke. V debati je njihov predsednik Žnidar po sklepu njihove konference v Ljubljani predlagal Moretija za nosilca liste. Večina delavskih in kmečkih zastopnikov je bila seveda druzega mišljenja in izvolila za nosilca liste s. Ravnika. Da pa se omogoči skupen nastop, je konferenca dovolila socialno-demokratskim delavcem, da popoldan sklepajo, če določijo na skupno listo svojega kandidata in namestnika.

Na popoldanskem sestanku se je pokazalo, kako usoden je bil sklep vodstva JSDS v Ljubljani. Člani so omahovali med disciplino v stranki in med spoznanjem, da je potreben skupen nastop. Pokazalo se je več struj, eni za samostojen, drugi za skupen nastop. Razpad organizacije je pričakovati.

Pozivamo socialno-demokratske delavce, da se kljub vsemu odločijo za bojvno enotno proletarsko fronto. V njej je rešitev.

Za okraj Radovljica.

Kandidati:

1. Mulej Ivan.
2. Arih Ivan, železničar, Kranjska gora.
3. Dolinar, kovinar, Javornik.

Namestniki:

1. Ažman Jože, kmet, Nomenj-Bohinj.
2. Dežman Anton, kovinar, Lesce.
3. Jeram Jurij, kovinar, Jesenice.

Za okraj Brežice.

Kandidati:

1. Šetinc Jože, posestnik, Brežice.
2. Petretič Ludvik, strojnik, Senovo, Rajhenburg.
3. Klinar Franc, kurjač, Sevnica.

Naše glavne parole

V volilni boj gremo s tremi glavnimi bistvenimi parolami:

1. Proti vsakim novim davkom.

Oblastne skupščine bodo na prvih svojih sejah sklepale nove davke. Naj se naložijo na premožno gospodo in na kapital, nikakor pa ne na delavce, revne kmete in nameščence.

2. Za samoodločbo slovenskega naroda, za svobodno in zedinjeno Slovenijo.

Socialisti in zedinjaši so odklonili to našo zahtevo. Delavci in kmetje pa vedo in hočejo povedati vladajoči gospodi, da oblastne skupščine ne dajejo nobene avtonomije slovenskemu narodu in da smo samo orodje v rokah centralizma za izkoriščanje in zatiranje.

3. Za strokovno zedinjenje.

Tudi to delavsko zahtevo so odklonili socialisti in takozvani zedinjaši. Proletariat Jugoslavije pa hoče in si bo izvojeval zedinjenje amsterdamskega URSS in neodvisnega CRSOJ. Enotnost delavskega razreda moramo doseči.

Kam vodi izključevanje?

(Zveza delavskih žena in deklet nazaduje.)

Kongres zveze delavskih žena in deklet, o katerem smo že poročali svoječasnno, je potrdil izključitev treh sodružic iz Zveze. Razumljivo, da je ta razbijaški korak slabo vplival na žensko delavsko gibanje, ki se šele ustvarja in razvija. Pasivnost je prišla, „Ženski list“ je zastal. Najlepšo sliko stanja nam daje sledeče pismo:

„Ljubljana, 3. decembra 1926.

Draga sodružica S.!

Naprošamo Vas, da skličete za ponedeljek, to je 6. decembra, sestanek. Pride s. Rakovčeva v Trbovlje. Gre se glede lista, ne vemo, kateri ga naj še pošljemo. Škoda bi bila, da bi Trbovlje kar tako zaspalo. Zato Vas naprošamo, da preskrbite, da bi jih prišlo vsaj malo skupaj. Pisale smo tudi Klenovskovi in Kruščiču.

V nadi in upanju, da sestanek pripravite v Del. domu

Vas sodružno pozdravljamo.

Za Z. d. ž. d.: Ajdiškova s. r.“

Na to zahtevamo:

Proč z izključevanjem! Za sprejem izključenih nazaj v zvezo! Za enotno Zvezo delavskih žena in deklet!

Skupini Zedinjenje v vednost.

Dopis iz Velenja.

Z ozirom na tirjatev naročnine, ki je bila priložena 5. t. m. „Delu“, si usojajo tukajšnji delavci dati zgoraj omenjeni skupini na znanje, da naročnikov za svoj list v Velenju ne bo dobila. Vsak delavec, ki se v pokretu udeležuje in v njem dela, s težavo v današnjih razmerah plačuje svoj list, odnosno list svoje struje. Tudi na misel nam ne pride, da bi pomagali vzdrževati list, ki na tako hinavski način igra vlogo krivega preroka. Čeprav ne znamo misliti z lastnimi možgani, kakor nas je obsodil Makuc v svojem pismu na sodruga Blonca, vendar smo prepričani, da je ravno skupina Zedinjenje tista skupina, pri kateri je med teorijo in prakso, to je med besedo in dejanjem največji prepad. Ako bi si ta skupina nadela ime „Razbijanje“ mesto sedanjega „Zedinjenje“, bi bil ta prepad zasut. To ugotovitev lahko podpremo z dokazi.

Kdor tega ne verjame, naj si ogleda malo natančneje zadržanje zedinjašev napram velenjskemu slučaju v Zvezi rudarjev. Niti z eno besedo se niso zavzeli ti ljudje za proletarsko demokracijo in za svobodo kritike v strokovnih organizacijah v času najhujšega našega boja z reformistično birokracijo, niti z mazincem niso zganili proti samovoljnemu in neupravičenemu izključevanju članstva, proti komisarjenju v podružnici, proti gaženju sklepov tivolske konference, proti razbijaškemu nastopu Arha, Kruščiča in Uleta. Ravno nasprotno, ti ljudje so vse to početje vedoma podpirali in ga podpirajo in sami nadaljujejo še danes. Ko se je članstvo bivše podružnice Zveze rudarjev obrnilo direktno na s. Makuca s prošnjo, da on kot član Strokovne komisije nastopi na prvi njeni seji za razčiščenje položaja v velenjski podružnici in ga kot takega prosilo moralne pomoči, se je le ta norčeval iz tega članstva rekoč, da naj „mislijo z lastnimi možgani“ in potem ko nam je Strokovna komisija naznanila prihod Uratnika v Velenje, je prišel Makuc in prinesel arhiv bivše podružnice (sedanje namreč ni po zaslugi tistih, ki pravijo, da hočejo vse zediniti. Op. pisca) ter paktiral s komisarjem Velenčkom. Da, da, Makuc, ker ne znamo misliti z lastnimi možgani, nam je tudi jasno vse vaše pisanje v „Delu“. Nikar tudi ne bodite hudi, če vam rečemo velenjski rudarji, da že v naprej vemo, kakšno politično zedinjenje boste izvedli, kajti vaša želja po združitvi s tisto družbo, ki ste jo nekdaž imenovali vi sami gnoj, je res močna, sicer je ne bi mogli tako dosledno podpirati. Kako vam je delavski razred pri srcu in razredni boj ste sami informirali svet s svojim delom v Strokovni komisiji, Delavski zbornici in drugod.

Ob koncu pa pozivamo na resno in pošteno delo v korist delavskega razreda vse delavce, ki so vaši pristaši, kajti prepričani smo, da to prenehajo biti, ko se jim odpro oči in spoznajo vaše delo.

Velenjski rudarji.

Ojačimo boj za strokovno zedinjenje.

Dragiša Lapčević za akcijo avtonomnih strok. org. — Boj vodstva Soc. partije proti akciji za strok. zedinjenje. — Nova taktična pozicija nasprotnikov strok. enotnosti. — Enotna fronta Soc. partije in Zedinjenja proti strok. zedinjenju. — Vsi pristaši strokovnega zedinjenja, enotni v boj!

Dragiša Lapčević, voditelj predvojne srbske socialdemokracije, je v zadnjih dneh podal važne izjave. Lapčević je socialist, nasprotnik boljšeizma, pa se tudi ne strinja z režimskim ultraoportunizmom vodstva Socialistične partije Jugoslavije in že od l. 1921 ne deluje več aktivno v političnem življenju, temveč nastopa samo kot žurnalist s članki v meščanskem časopisju in v reviji „Radnički Pokret“, ki jo izdajajo sarajevski socialisti. Z njegovem centru-maškimi stališčem so se zlasti ponašali belgrajski zedinjaši, vendar tudi z njimi ne sodeluje. Sedaj pa je podal take izjave, ki v najlepši luči kažejo frazer-ski in razbijaški značaj skupine „Zedinjenja“.

Med tem, ko obedve glasili te skupine, belgrajsko „Radničko Jedinstvo“ in ljubljansko „Delo“ *zamolčujeta tudi akcijo avtonomnih strok. organizacij za strokovno zedinjenje v Jugoslaviji* in s tem podpirata razbijaško nasprotovanje temu zedinjenju s strani vodstva Soc. partije, kliče v „Radničkem Pokretu“ št. 11 Dragiša Lapčević grafikom, ko razpravlja o naraščanju brezposelnosti v grafični stroki in grozečem znižanju njihovih mezd, da je *„izhod le v čim bolj čvrsti enotnosti s celim delavskim razredom“*. Nadalje: „Najbolj uspešna je tedaj pomoč v *ustvarjanju enotnosti delavskega razreda!* A ta enotnost je danes grafikom *najbrezpogojnejše* potrebna...“

In v predavanju o zedinjenju delavskega razreda, ki ga je imel 19. novembra v belgrajski podružnici „Saveza grafičara“, je dejal med drugim: „Moramo biti objektivni (stvarni) in izreči to grenko resnico, ker faktično, razen grafične strokovne organizacije, ki je uspela zbrati okrog sebe skoro vse grafike, mi danes nimamo pravih strokovnih organizacij. Jaz to smelo pravim in priznam kot socialdemokrat, čeprav mi gre kot staremu socialdemokratu za to, da se razvijejo i sile socialističnega gibanja i strokovnih organizacij... Zato je vaša, grafikom in ostalih delavcev, *prva dolžnost, da se čimpreje zedinite... da se z vso silo vržete na delo za popolno strokovno zedinjenje, toda ne na strankarski podlagi, temveč samo na podlagi strankarsko-politične neodvisnosti in nevtalnosti*“. S tem pozivom je Lapčević svoje predavanje završil.

Divji boj vodstva Soc. partije proti akciji za strok. zedinjenje.

Navedene Lapčevićeve izjave so važne zaradi tega, ker je vodstvo Soc. partije in njemu stvarno podložno vodstvo Združene Delavske Strokovne Zveze (UR.S) odgovorilo na letak avtonomnih strok. organizacij, (ki smo ga priobčili v predzadnji št. „Enotnosti“) s tem, da je *otvorilo koncentričen (združen) ogenj na Zvezo grafikom in ostali dve avtonomni organizaciji*. Socialpatriotski časopisi v Zagrebu in Belgradu v vsaki številki napadajo Zvezo grafikom in skušajo njegovo vodstvo zastrašiti, da bi prenehalo z delom za strokovno zedinjenje. Oni denuncirajo Zvezo grafikom in jo razglašajo za *komunistično organizacijo*. Vodstvo te Zveze je že dalo svoj javni odgovor, ki se glasi: „Mi odkrito obtožujemo „Radničke Novine“ (centralno glasilo Soc. partije), da želijo razcepiti našo Zvezo, ker ljudem okrog R. N., ki so ravno tako soodgovorni za strahovito klanje delavcev in za razcep v delavskem pokretu, ne gre v glavo, da naša Zveza še vedno stoji enotna. Oni bi želeli, da nas razdvoje, da bi mogoče na ta način razširili svoj vpliv še na nekoliko 100 ljudi. Ni naša krivda, ako so R. N. izgubile zaupanje delavcev. To tudi ni nič čudnega, kajti oni se borijo ne proti razrednemu nasprotniku, temveč proti delavcem“.

V centralnem odboru „Saveza grafičara“ sedijo večinoma nestranski in socialistični delavci. Ta odgovor pomeni, da je začelo socialistično delavstvo obračati hrbet razbijaškimi voditeljem Soc. „partije“, tem agentom buržuazije, ki smatrajo za svojo glavno nalogo, da onemogočijo strokovno zedinjenje.

Nova taktična pozicija nasprotnikov strokovne enotnosti.

Ped takim silnim pritiskom razpoloženja dolavskih mas za enotnost delavskega razreda, razpoloženja, ki se je začelo širiti vedno bolj tudi med socialistične delavce, so razbijaški socialpatriotski voditelji zapustili doseđanje črto boja proti strokovnemu zedinjenju in se *umaknili v nove pozicije*. Bivši predsednik URSS a, zloglasni Luka Pavičević, je v svojem članku „Enotnost pokreta“ v R. N. napisal sledeče: „Kongres strokovnega zedinjenja od 10. do 12. okt. lanskega leta ni privedel do popolnega zedinjenja strokovnega gibanja, in mi to priznavamo. Ali ako ni privedel do popolne enotnosti, je ta kongres vendar imel dobre rezultate, ker je dosegel popolno zedinjenje organizacij „Glavnega Radničkoga Saveza“ in „Centr. Radn. Sindikalnega Odbora“ v dveh pokrajinah: Sloveniji in Bosni“. Pripominjamo samo to, da v Sloveniji in Bosni tedaj neodvisne strok. organizacije (CRSOJ) sploh niso obstojale, ker jih je reakcionarni režim razpustil. To režimsko nasilje pa so socialpatrioti — kot danes sami priznavajo — izkoristili za to, da so igrali s pomočjo raznih uskokov — strokovno zedinjenje v celi Jugoslaviji. Pri-stop enega dela članstva razpuščenih strok. organizacij v Sloveniji in Bosni pa so celo leto izdajali — za strok. zedinjenje in tako goljufali proletariat. Toda, kaj pravi Luka Pavičević naprej? Pravi, da ga razmere v Srbiji najbolj „zanimajo“ in da govori *samo o Srbiji*. Iorej — *o zedinjenju vsega proletariata Jugoslavije sploh noče govoriti*. Nadalje piše: „Toda ko pravimo: mi hočemo zedinjenje, mi takoj in brez rezerve izjavljamo: *hočemo zedinjenje vseh oblik razrednega delavskega gibanja; hočemo zedinjenje na političnem, kulturnem in na strokovnem polju; hočemo integralno enotnost delavskega razreda v Srbiji*“.

Videč kako globoko je v delavstvu že ukoreninjena misel o potrebi strokovnega zedinjenja, Luki Pavičeviću nankrat strokovno zedinjenje ne zadoštuje, temveč zahteva politično enotnost. On zelo dobro ve, da so razlike v tem oziru tako velike, da je nemogoče na to misliti. Ravno zato pa veže to vprašanje na vprašanje strokovnega zedinjenja, da bi zahtevajoč to, kar je nemogoče, onemogočil to, kar je mogoče, da bi, zahtevajoč politično enotnost, onemogočil strokovno zedinjenje, ki je mogoče in za delavski razred nujno potrebno.

Enotnost nasprotnikov strokovnega zedinjenja ali vodstvo Soc. partije in skupine Zedinjenje v isti fronti.

Mogočen razmah akcije za strokovno zedinjenje, ki je zlasti z nastopom avtonomnih organizacij pridobila na moči, je ustvaril na drugi strani enotno fronto nasprotnikov strokovnega zedinjenja. Ti so se znašli skupaj na paroli zedinjašev, na paroli političnega zedinjenja, s katero izigravajo strokovno zedinjenje.

Socialpatriotski in centrumaški voditelji nočejo strokovne enotnosti, *nočejo enotnosti vsega delavstva, socialističnega in komunističnega in nestranskega, oni so samo za zedinjenje z onimi, ki bi uskočili iz enega tabora v drugi*. Oni se igrajo z delavskimi interesi. Uspešna obramba delavstva pred ofenzivo kapitala je mogoča le v strokovni enotnosti, v enotnosti delavskega razreda in v enotnem njegovem boju! Kakor smo videli zgoraj v prvem odstavku, stoji na tem stališču tudi največja socialistična avtoriteta v Jugoslaviji, stari Dragiša Lapčević. Na tem stališču pa stoji tudi ogromna večina organiziranega delavstva. Ne samo neodvisno delavstvo v CRSOJ-u, ne samo delavstvo v avtonomnih strokovnih organizacijah, temveč tudi delavstvo v URSS-u, o čemer pričajo *odbori enotnosti v Nišu, v Subotici, v Somboru, v Bečkerek, v Koprivnici* in o čemur pričla enoten boj delavcev in delavk v *belgrajski trikotni tovarni*.

Enotni fronti razbijaških socialpatriotskih in centrumaških voditeljev mora odgovoriti enotna fronta delavstva, ki hoče strokovno zedinjenje!

Zlasti pa mora *organizirani proletariat Slovenije* v svojem interesu in v interesu vsega proletariata Jugoslavije danes zavzeti *odločno stališče*. Sodrugi!

Ne dajmo se več begati z različnimi frazami! „Delo“ in „Delavec“ pišeta, naj vsak delavec v svojem obratu organizira delavstvo, pa bo strokovna enotnost tukaj. To je res, da bo na ta način dosežena strokovna enotnost v dotičnem obratu. Toda — *ali naj delavstvo pusti onim voditeljem, ki so proti strok. zedinjenju, proste roke pri njihovem razbijaškem delu? Ne in ne!* S tem bije samo sebe po glavi!

Ne pustimo se več strašiti od onih central, ki skušajo potom pritiska na članstvo obdržati proste roke za svoje razbijaško delo in se iznebiti delavske kontrole nad svojim stališčem napram strokovnem zedinjenju!

Ne dajmo se več strašiti z grožnjami izključevanj! Kar so razbili in kar so izključili socialpatriotski voditelji, to se bo maščevalo nad njimi. Proletariat mora naprej do strokovne enotnosti!

Ne pustimo si komandirati od socialpatriotskih voditeljev in birokratov! Nismo mi zaradi njih, temveč so oni tu zaradi nas. Borimo se odločno proti razbijanju in izključevanju!

Podprimo s. Vistra v njegovem boju proti nasilni in nepravilni izključitvi! Podprimo velenjske sodruge!

Podprimo boj za strokovno zedinjenje URSS a, CRSOJ-a in avtonomnih strok. organizacij!

To vse pa moremo storiti samo takrat, ako gremo vsi pristaši resnične strokovne enotnosti i strokovne organizacije in v njih aktivno delamo! Kdor izstopa iz strok. org. ali v njih ne dela aktivno in pogumno, indirektno podpira razbijaško in delavstvu škodljivo delo reformističnih voditeljev!

Sedemmesečni boj angleških rudarjev se končuje.

V zgodovini delavskih bojev je težko najti primera, da je kak štrajk imel tako strašne posledice, kot jih je zadal štrajk angleških rudarjev *angleškemu kapitalizmu*. Tudi ni najti primera, da bi delavci s takim pogumom in s tako *trajnostjo* vzdržali v boju, kot so vzdržali angleški rudarji v tem sedemmesečnem štrajku.

Škoda, zadana od štrajka angleški buržuaziji, se ceni na 250 milijonov funtov šterlingov (okrog 300 milijard dinarjev), kar znaša več kot skupna vrednost vseh rudnikov, tako da je država s to svoto lahko kupila vse rudnike in jih podržavila. Štrajk je nastal ravno zaradi tega, ker rudarji niso hoteli pristati na znižanje mezd in povišanje delovnega časa, temveč so zahtevali *podržavljenje rudnikov* in njihovo tehnično reorganizacijo. Toda angleški buržuaziji je šlo za to, da zlomi moč delavskih organizacij, da jih uniči, da bi tako pozneje vse izgube z večjim izkoriščanjem zopet pokrila. Letošnji štrajk angleških rudarjev je zopet en jasan dokaz več, da ni nobenih skupnih interesov med buržuazijo in proletariatom, da ne more proletariat nikdar računati na „uvidevnost“ in „nacionalnost“ buržuazije, kar ga uče socialreformisti, njeni agenti, da *buržuazna demokracija* ne more biti cilj proletarskega boja, ker ž njo ničesar doseči ne more. V tej od socialpatriotskih voditeljev toliko povzdignovani „demokraciji“ je angleška buržuazija mogla prenesti vse te ogromne izgube v upanju, da bo povečala izkoriščanje.

Buržuazija je pričakovala, da bodo lačne žene in otroci nagnali svoje može in očete rudarje, da bodo sklonili glavo v jarem še bolj brezdušnega izkoriščanja premogovnih baronov. Nikdar ne bi mogla dočakati tega, ako bi angleški rudarji uživali resnično podporo s strani ostalega proletariata. Te podpore je manjkalo angleškimi rudarjem. Zato se njihov boj, ki so ga bojevali z brezprimernim pogumom, bliža svojemu popolnemu koncu.

Kaj izjavljajo danes angleški reformistični voditelji, ki so zavedli generalni štrajk v kapitulacijo? Thomas, voditelj II. internacionale, pravi: „Približujemo se koncu rudarskega štrajka. Ne ena, ne druga stran se ne more ponašati s tem, kar se je zgodilo. Odgovornost za štrajk pada v isti meri na lastnike rudnikov kot na rudarje...“

Ali more kjerkoli na svetu kak proletarec le en trenotek podvomiti o pravici angleških rudarjev, da se bore proti podaljšanju delovnega časa, proti znižanju plač, proti razbijanju enotnosti rudarske organizacije?

Reformistični voditelj II. internacionale Thomas pa pravi, da so rudarji ravno tako upravičeni in krivi kot premogovni lastniki — kapitalisti!

Ali je mogoče tega Thomasa imenovati drugače kot *izdajalca delavskega razreda?* Mislimo, da je nemogoče! Pa naj naši socialpatriotski voditelji kolikor hočejo govore o blatenju in frazah.

Tako podporo je uživala angleška buržuazija od strani reformističnih voditeljev, angleški rudarji pa so bili od njih izdani!

Kakšno podporo pa so uživali od svoje internacionale? *Reformistični voditelji amsterdamske internacionale so sabotirali in onemogočili vse poizkuse delavcev na kontinentu, da pomagajo svojim angleškim sodrugom*. Niso hoteli izvesti svojega lastnega sklepa o solidarnostni rudarski stavki v Evropi. Niso hoteli izvesti drugega svojega sklepa o „embargu“, t. j. o ustavljanju in ovi-ranju pošiljanja premoga iz Evrope v Anglijo. Zadalji so štrajk hamburških pristaniških delavcev, ki so se borili za svoj osemurnik in katerih štrajk je obenem pomenil največjo podporo angleškimi rudarjem, ker je onemogočal izvoz nemškega premoga v Anglijo. Sklepali so voditelji amsterdamske internacionale *o posojilu z obrestmi, svojih kas pa niso hoteli odpreti*, čeprav cel svet ve, da pomeni poraz angleških rudarjev poraz rudarjev vsega sveta in poraz vsega angleškega delavstva!

Edinole delavci Sovjetske Unije in revolucionarne manjšine v posameznih kapitalističnih državah — edino ti so izvršili svojo dolžnost napram angleškim sodrugom!

Od podpor, ki so jih štrajkujoči prejimali, je bilo 80% podpore ruskega proletariata! Edinole v Franciji je revolucionarna rudarska strokovna zveza izvršila solidarnostno stavko francoskih rudarjev! Toda ta podpora ni mogla biti odločilna v tem gigantskem boju, v katerem je bilo udeleženi nad en milijon delavcev.

Glavni nauk angleškega rudarskega štrajka je ravno tale: Nobena veja delavskega razreda, tudi največja ne, ne more danes zmagati nad kapitalisti, če nima resnične podpore s strani ostalega delavstva v državi in s strani mednarodnega proletariata. Potrebna je **enotnost in solidarnost vsega proletariata!** Potrebna je **taka delavska internacionala, ki ima voljo za boj proti kapitalu za obrambo pridobitev delavstva in ki je enotna, to se pravi: zmožna, da vse sile svetovnega proletariata združuje v vsakem boju**.

Amsterdamska gospa je v tem gigantskem in za ves svet važnem štrajku **sramotno odpovedala**. Njeni govori o internacionalni solidarnosti so se izkazali kot fraze. Ona v prvi vrsti ni pokazala **nobene volje**, da ta štrajk res podpre (samo govorenje ni nobena podpora) in je ravnala čisto v smislu navedenih besed izdajalca Thomasa. Njeno socialpatriotsko vodstvo je na konkretnem primeru zopet pokazalo, da noče boja proti kapitalizmu. Ono tudi še naprej odklanja zedinjenje z Rdečo Strokovno Internacionalo. Štrajk angleških rudarjev s svojim izidom pomeni za ves proletariat nov pogon, da ustvarja *enotno fronto, enotno strokovno gibanje in enotno strokovno internacionalo*. Ta potreba je vedno bolj očigledna in pereča, vedno več delavstva stopa za njo v boj, v boj proti razbijaškimi socialpatriotskim birokratom.

Drugi glavni nauk angleškega rudarskega štrajka pa je: Danes ni več mogoče, da bi se boj med kapitalisti in proletariatom v rudarski stroki omejil samo na strokovno polje, kot je to bilo v času razvijajočega se kapitalizma. Tak važen boj pomeni spopad dveh razredov: buržuazije in proletariata in je obenem *političen boj*. Angleška buržuazija je

nastopila z armado, oboroženo s strupenimi plini, z eroplani in topovi proti generalnemu štrajku, ona je še po koncu generalnega štrajka obdržala izjemno stanje, ona je v parlamentu odpravila 7 urnik v rudarstvu, ona je poteptala starodavno pravico svobode govora v angl. „demokraciji“ in ona predlaga nov zakon o strokovnih organizacijah, v katerem se prepoveduje generalni štrajk, vpostavlja odgovornost strokovnih organizacij za motenje miru in reda ob priliki štrajkov, določajo denarne kazni in prepovedujejo stavkovne straže. Tako dela buržuazija. Reformistični voditelji (Macdonald, Thomas itd.) pa kričijo delavstvu, da to ni in ne sme biti noben političen boj. Kakšno stališče je to? To je goljufanje proletariata, to je izdajstvo njegovega boja. Proletariat se mora zavedati, da je **razredni boj obenem političen in gospodarski boj.**

Se v sredi novembra so rudarji s 460.806 glasovi proti 313.200 odklonili predloge vlade. Konferenca delegatov, ki se je vršila 26. novembra, pa je pokazala, da se je začel širiti obup in da je po sedmih mesecih boja zlomljena vera v zmago. Sklenila je, da prepusti posameznim revirjem popolno prostost, da samostojno sklepajo pogodbe. S tem je rudarska strokovna zveza **faktično odložila vodstvo boja iz svojih rok.** Do pogodbe še ni prišlo v največjih revirjih, vendar je ta boj samo še boj pri umiku. V večini pogodb se zvišuje delovni čas za pol ure (od 7 ur na 7 in pol), pa tudi za eno uro ponekod. **Vsled zvišanja delovnega časa so vsepovsod velikanske redukcije.** Računa se, da bo ostalo 300.000 rudarjev na cesti. In bo torej znašala armada brezposelnih rudarjev 600.000.

Angleški rudarji so doživeli poraz, toda to ni in ne more biti končnojavni poraz. Na podlagi izkušenj tega težkega in velikanskega in vsled tega tudi res velikega boja bodo angleški rudarji in vsi proletarci vseh dežel **znova zbrali svoje sile, jih organizirali in se pripravljali na nove boje!** Odvrget bo angleški proletariat oportunistične voditelje, izbral si novo vodstvo, ki ne bo stalo med njim in buržuazijo, temveč, ki bo imelo njegov pogum, njegovo požrtvovalnost in njegovo revolucionarnost.

Proletariat Nemčije koraka na levo.

Halle, 15. nov. Tukaj se je vršila konferenca rudarjev. Prišlo je nad 200 delegatov. Z ogorčenjem so se delegatje obračali proti dolgemu delovnemu času od 10 do 12 ur, ki obstoja od 1. 1923. Končno se je sklenilo, odpovedati pogodbo in zahtevati osemurnik.

Berlin, 20. nov. Vršile so se občinske volitve na Badenskem in na Saškem. Na Saškem so pri občinskih volitvah 14. nov. narasli zlasti komunisti, ki so že pri deželnozborskih volitvah 14 dni prej pridobili okrog 30% več glasov kakor v l. 1924. Evo podatkov. (V oklepaju so podatki za volitve 31. okt.):

Dresden; komunisti 38.924 (32 tisoč 250), socialisti 107.291 (106.241), stari socialni demokratje 12.981 (20 tisoč 209).

Chemnitz: komunisti 38.631 (36 tisoč 111), socialisti 46.618 (43.699), stari socialni demokratje 2593 (6078).

Leipzig: komunisti 68.838 (64.488), socialisti 124.800 (115.362) stari socialni demokratje 6035 (14.766).

Zwickau: komunisti 7747 (5246), socialisti 13.516 (12.347).

Plauen: komunisti 10.485 (8968), socialisti 10.461 (10.409), stari socialni demokratje 955 (1677).

Na Badenskem so izpadle volitve takole:

Mannheim: komunisti 10.384 (leta 1922: 7638), socialisti 21.422 (1922: 26.248). Itd.

Komunisti so pridobili 25—30%, socialisti so pa tu povsod nazadovali.

Kaj pravijo časopisi k temu? Meščansko glasilo na Saškem piše:

„Ta rezultat je najtežji poraz, ki ga je meščanstvo Leipzigu doživelo zadnja leta v boju z marksizmom.“

„Dočim je bilo razmerje med komunisti in socialnimi demokrati pri volitvah v letu 1924 kot 1:4, je danes že kakor 1:2.“

„Mase gredo v levo, socialno-de-

mokratski voditelji pa v politiko strank trustov.“

„Na eni strani gibanje delavstva na levo s svojimi zahtevami, da se odstrani kapitalistična manjšinska vlada, da se razpusti parlament, da se pripori rdeča delavska Nemčija, na drugi strani pa stranke trustov in socialno-demokratski voditelji.“

„Politična slabost delavstva po porazih v letih 1923 je prešla.“

„Gibanje na levo pa je bilo mogoče edinole zaradi politike komunistične stranke, ki je postavila za svojo prvo parolo: enotnost v boju celokupnega delavskega razreda proti buržuaziji.“

Kako je odgovorila avstrijska buržuazija na novi program avstrijske socialdemokracije in kako odgovarjajo na ta odgovor naši zedinjaši.

Avstrijska socialdemokracija je, da bi očuvala politično enotnost delavstva v Avstriji pod svojim vodstvom, na zadnjem kongresu spremenila svoj program. Spremenila ga je tako, da bi odgovarjal revolucionarnemu razpoloženju proletariata, ki je vedno močnejše. Ta program pravi, da mora delavstvo z demokratičnimi sredstvi (volitve, parlament) dobiti oblast v roke, tedaj šele, če se buržuazija v svojem boju proti proletariatu noče posluževati demokratičnih sredstev, more ali sme proletariati poseči po orožju. Pod pritiskom revolucioniranja mas je šla avstrijska socialdemokracija v besedah na levo. To je vznemirilo avstrijsko buržuazijo, kajti besede, katerih vodstvo socialdemokracije ne vzame za resne, vzame za resne lahko — proletariati. „Neue Freie Presse“, glasilo avstrijskih velekapitalistov, je odgovorilo na ta program z odprtim pismom, katerega bistvo teži v tej misli: „Ne igrakajte se z revolucionarnimi besedami! To je igra z ognjem! Takrat ko smo z vašo pomočjo ustvarili svojo kapitalistično republiko, po prevratu, ste imeli vi, socialdemokrati, največjo moč in največjo priliko, da nas, kapitaliste, vržete z vlade. Danes pa govorite o revoluciji, če bo potrebna, hočete pa pridobiti za se inteligenco in srednje sloje, brez katerih ne morete dobiti večine. Zakaj pa ste tedaj delali z nami in proti revoluciji?“

Tako se dela avstrijska buržuazija noreca iz „levičarske“ avstrijske socialdemokracije. Mi smo to v predzadnji številki pribili in citirali „Neue Freie Presse“.

To pa je „Delo“ vzelo za povod, da je začelo z **osebno gonjo**, isto „Delo“, ki piše na prvi strani, da se je njih skupina zaradi tega odstranila iz Samoupravnega akcijskega odbora, češ, da so se tam vršila „osebna obračunavanja“.

V Samoupravnem akcijskem odboru se je vršilo tudi precej politične diskusije, pred katero pa so zedinjaši ušli, ker se njihov „marksizem“ obnese menda samo v zakonu s Soc. partijo. Pač pa oni iz političnega vprašanja politike avstrijske socialdemokracije delajo osebna vprašanja.

Koliko je tem ljudem na stvarnem napredku delavskega razreda in na njegovi enotnosti?

Enotnost in Naprej.

V soboto so po celi Sloveniji prejeli delavci Enotnost in Naprej.

Enotnost je pisala o skupnem nastopu — Naprej pa o razbijanju skupnega nastopa.

Enotnost je pozvala ves proletariat Slovenije na pomoč mežiškima rudarjem — Naprej pa je zmerjal z lažikomunisti in uganjal meščansko demagogijo.

Zato, sodrug, čitaj Enotnost, naroči se nanjo. Zmerjanje ni nobena delavska politika.

Živeli naši sodrug!

V zadnjem trenutku prejemamo pismo: „Tržič 14. 12. Sodrugi Usar Peter v petek 10. decembra aretirani. Isto tako s. Aljančič. Pri več sodrugih hišne preiskave in se še nadaljujejo. Kljub temu vztrajamo. Nositelj liste za naš srez pa je ravno Usar. Omenjena sodruga se nahajata do sedaj v zaporih v Kranju. Sodrugi pozdravi! V.“

Dosedaj so torej v zaporu ss. Hlebec, Peterkovič, Usar, Aljančič in Škrabi!

Zbirajte za žrtve reakcije!

Za strok. zedinjenje!

Na delo za našo skupino!

Naš tisk.

Pred vsem, sodrugi moramo ojačiti naš tisk. „Enotnost“ moramo pri teh volitvah razširiti med maso. Nove naročnike! Organiziranje kolportaz! Zbiranje za tiskovni sklad! „Enotnost“ mora pričeti izhajati redno vsak teden na štirih straneh. Razširiti jo moramo tako, da bo čez čas izhajala dvakrat na teden.

Bloki za tiskovni sklad.

Pišite na upravništvo „Enotnosti“ po bloke za tiskovni sklad.

Dopisniki — zaupniki.

Vsak obrat mora imeti svojega dopisnika za „Enotnost“. Vsak obrat naj sporoči svojega zaupnika „Enotnosti“.

Sestanki in shodi.

Sklicujte sestanke naših pristašev. Na teh sestankih ne govorite samo o volitvah, ampak tudi o strokovnem zedinjenju, o volitvah obratnih za-

Enotna fronta angleških imperialistov od Chamberlaina do Macdonalda.

(Kantonska armada prodira.)

Pod udarci probujajočega se kitajskega naroda se tresejo evropski in ameriški imperialisti. Anglija je poslala v kineško vodo 50 križark in 16 topovskih ladij. Izkreali so se angleški in francoski mornarji - vojaki v Honkongu, Sanghaju in Tientsinu (tri kitajska mesta, ki spadajo pod angleško žeslo). V vseh treh mestih se vrše aretacije komunistov in voditejev kno-min-tanga (narodno-revolucionarne stranke), zapirajo se lokali strokovnih organizacij. Tako na eni strani.

Kantonska armada zmaga in prodira na severu in vzhodu. V njenem območju je že nad 200 milijonov kitajskega ljudstva. Povsod sprejema ljudstvo kantonske čete z navdušenjem, brez cvetja in po jedin, kakor je prisiljeno sprejemalo prejšnja leta razne generale — vazale imperialistov, temveč z iskrenim navdušenjem. Zaledje Šangaja je zasedeno. Vlada je preselila svoj sedež iz Kantona v Južni Kini v Wuchang v Srednjo Kino.

Kolonialni zatirani narodi — naravni zavezniki proletariata v boju proti sistemu kapitalizma-imperializma — so že tako prebujeni, da njihov boj dela danes najhujše preglavice imperialističnim roparjem. Ves proletariat celega sveta zasleduje dogodke v Kini in s simpatijami spramlja boj kineških delavcev in kmetov proti imperializmu in se veseli njihovih uspehov.

Čisto drugače pa voditelji II. internacionale, agenti kapitala. Macdonald je javil takole, vprašan po svojem mnenju glede dogodkov v Kini:

„Mi (to je Angleži) se moramo odločiti, ali bomo Kino z orožjem v rokah podvržli ali pa ji hočemo dati priliko (!), da se ustvari na nacionalnih principih slovečo vlado. Ta druga pot je edino praktična (!) politika. Seveda moramo svoje rojake v Kini (= svoj kapital) ščititi, toda to zaščito moramo izvajati tako, da ne vzbujamo utisa, da vodimo napadalno politiko. Med tem ko delamo korake za zaščito svojih rojakov v Kini, moramo skleniti s kantonsko vlado dogovor glede carin in glede drugih spornih točk v pogodbah.“

Macdonaldova „praktična politika“ se očividno krije popolnoma z imperialističnimi načrti gospoda Chamberlaina (angleškega zunanjega ministra). Oba obešata spričo zmagovitega prodiranja kantonskih čet grozde previsoko — zaradi tega, le zaradi tega sta pripravljena začeti oficialna pogajanja s kantonsko vlado. Nikakor pa ne mislijo na to, da se odpovedo koristim roparskih pogodb, ki so jih s silo vsilili kitajskemu narodu.

O občinski politiki.

Trbovlje, 2. decembra. Zopet iz trboveljskega zakladnega kota in polnega revščine.

Dovolite mi sodrugi okrog „Enotnosti“, da opišem občinski zastop, ki je po barvi rdeč, na delu in v dejanjih pa trobojniški.

Bila je dne 27. novembra seja občinskega sveta. Vršila se je v občinskem uradu, v tako majhnem prostoru, da bi se nas pet poslušalcev kmalu zadušilo. Po higieničnih predpisih je prostor za 8 do 10 oseb, ne pa za 50, kolikor nas je bilo.

upnikov, o boju proti reakciji, o našem tisku i. dr.

Krožki in klubi.

Ustanovljajte v vsakem kraju in obratu krožke in klube pristašev „Enotnosti“.

Konference.

Za vsako okrožje pripravljajte okrožne konference naših pristašev.

Obračajte se

v vseh zadevah na uredništvo in upravništvo „Enotnosti“. Vendar ga ne obremenjujte s stvarmi, ki jih lahko sami rešite.

Požrtvovalnosti.

Sodrugi, dalavci in kmetje! Vse to moramo izvršiti z lastnimi močmi! Z našimi rokami in glavami, z našo požrtvovalnostjo in vztrajnostjo — edino in samo s tem — bomo dvignili naše gibanje. Zato delajte, delajte, delajte, žrtvujte in vztrajajte!

Radoveden sem bil, kako se bo zadržal zastopnik, ki se je pred par meseci zaradi strahu pred raznimi takozvanimi faktorji umaknil iz političnih, strokovnih in kulturnih društev. Ko pa ob štirih popoldne odprem vrata, zagledam za referenta ravno tega Jakoba Klenovška, ki poroča o občinskem proračunu. Misli sem si takoj, no, zdaj ga že varujejo tisti, ki so podžupana za božjo voljo prosili, da odstopi. Žal so res socialpatriotje izrabili nekatere sodrugi, da so splezali do funkcij, danes pa so jih potisnili iz delovanja v občinskem zastopu.

Kaj so pa sklepali na seji? Določili so podžupanu Vodušku plačo 2000 Din na mesec. Za druge potrebne stvari pa ne bo denarja.

Sodrugi Pencilj od Bernotove skupine je stavil predlog, da bi se vršile seje javno v delavskih prostorih in bližje rudarskim hišam. Odgovoril je mogočni Krušič, da ni umestno imeti seje v Delavskem domu. In pri tem je ostalo. Zakaj niso nekateri sodrugi glasovali za Penciljev predlog? To je bilo potrebno.

Tudi klerikalca ni bilo povšeči, Arušek je zmerom kaj predlagal, a je bilo vse odbito. Pri tem sta se Krušič in Klenovšek smejala in krohotala.

Potem je g. Vodušek predlagal, da naj vzame občina posojilo 2.5 milijona Din za stavbo meščanskih šol. To posojilo naj se v desetih letih izplača. Nič pa niso stavili vprašanja, da naj se Trboveljsko družbo obdavi, kakor so storili sodrugi v Mežici s Svinčeno družbo. Tako bomo imeli same dolgove.

Treba bo delavske kontrole. Rudarji tako že govorijo, saj ne bodo nič opravili, ker so hoteli imati orjunaša v eksekutivni odbor. Patriotje tudi farbajo, da bo vlada razpustila občinski zastop. Delavci iz Trbovelj, ni se vam treba bati. Kje ste še slišali, da je vrana vrani izključevala oči? Nikjer! Tako se tudi socialpatriotom še ni skrivil las.

Še enkrat vas pozivam, rudarji, hodite na javne občinske seje, da kontrolirate delo odborikov.

Delu čast in oblast! Poslušalec.

Izkaz tiskovnega sklada

od 10. oktobra do 10. decembra.

Nab. pola št. 9 b Dob pri Domžalah Din 10, št. 11. Tržič Din 2850, na račun pol št. 18, 20, 21 in 80 Trbovlje Din 122, št. 25 Zagorje Din 93, Velenje zbrali Din 25.

Skupaj Din 27850

Din 200 neim. Ljublj., Din 40 neim. Ljub., Din 20: L. S. Vel. Lašče, J. E. Ljublj., Din 15 K. F. Velenje, Din 10: S. F. Litija, Pl. Ljublj., Kon. Lj., Din 6 A. O. Zagorje, Din 5: T. F. Zagorje, Z. F. Javornik, J. M. Lj., M. T. Lj., neim. Lj., A. O. Lj., K. J. Moste, Zn. Lj., Din 4: P. K. Lj. VII., F. W. Celje, J. M. Hajdina pri Ptuj, K. J. Vič, Din 3 T. K. Lj. VII., Din 2: A. H. Lj., A. S. Lj. VII., Din 1: neim. Lj., P. R. Lj. VII.

Skupaj 396—

Zadnji (drugi) izkaz 3057—

Din 373150

Sodrugi! Obračunajte takoj nabiralne pole in jih pošljite nazaj upravi! Izdali smo bloke po 2 Din za tiskovni sklad. Naročajo jih! Kdor da za tiskovni sklad, da za naš volilni sklad! Naš list je naše glavno orožje v volilnem boju. Čuvajmo ga in skrbimo zanj!

Lastnik in izdajatelj: Alojz Kusold, Ljubljana-Moste. Odgovorni urednik: Ciril Škočir, Ljubljana. Tiskarna Jos. Pavliček v Kočevju.